

Silenci: ¡acció!

Han adquirit un gran predicament les morts presentades en directe pels mitjans àudio-visuals. També se'n fan repeticions en diferit, però no tenen, ni de bon tros, la seducció del document 'en viu', tot i tractar-se de defuncions. Cal reconèixer que com el directe no hi ha res, permet esborronaments en els moments precisos; són com un gol marcat quan encara no es coneix el marcador final.

Han estat presenciats, per milions d'espectadors, suïcidis en el mateix moment de produir-se, magnicidis, execucions a la cadira elèctrica i agonies molt ben tretes de malalts de sida i altres malures. Cadascun d'aquests esdeveniments ocasiona, crítiques dolgues, condemnes molt severes. Però jo no puc evitar de creure que en el fons —i sovint en la forma— som un ramat d'hipòcrites. Quan les execucions dels condemnats a mort eren fetes en públic, no hi havia lloc a les places per a tothom qui en volia, com sol passar ara amb els concerts de rock. M'agradaria de

saber quants telespectadors haurien apagat l'aparell el dia que fou electrocutat l'infeliç que, quan era menor d'edat, va cometre un homicidi. La justícia americana, tan primfilada, ha tingut la paciència d'esperar deu anys perquè el criminal tingués temps d'esgotar tots els recursos legals abans de fer-lo passar per l'adreçador.

Em sembla que els italians foren precursors en l'art (setè i similars) de filmar desgràcies. Van realitzar una pel·lícula que tingué un gran èxit mundial. Se'n deia *Cane mondo* i era plena de detalls que indicaven una professionalitat admirable. Per exemple, en algun indret d'Àfrica, havia de tenir lloc l'execució d'un reu. Com sol passar en aquestes cerimònies, segurament amb el propòsit de demostrar que no hi ha mala intenció, el suplici s'havia de celebrar —són maneres de dir— a trenc d'alba. Els

cineastes italians van sol·licitar i obtenir permès per a filmar l'escaena. Però els amoïnava un inconvenient gros: de matinada, no hi havia prou llum per a poder fotografiar amb les degudes garanties. Cal fer-se càrrec que els

equips de camp no comptaven amb reflectors que poguessin corregir la deficiència, i les autoritats locals es van mostrar comprensives: ajornaren l'execució fins que el sol va lluir de ple. ¿Com devien entretenir el reu durant l'espera? Jo no crec, per molt que es tracti d'una opinió personal, que li vingués de gust jugar a cartes.

La tècnica actual permet grans aproximacions per a primers plans. Amb campanyes de publicitat ben portades, i amb encert a l'hora d'escollir els horrors, es podrien sanejar moltes economies.

Pere Calders